

KIM

HYE-JIN

Η
ΚΟΡΗ
ΜΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΜΑΛΙΑ ΤΖΙΩΤΗ

ΙΚΑΡΟΣ

H KOPH MOY

Η παρούσα έκδοση πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Ινστιτούτου Μετάφρασης της Κορέας (LTI Korea).

LITERATURE TRANSLATION
INSTITUTE OF KOREA

Τίτλος πρωτοτύπου: *Concerning My Daughter*

Πρώτη έκδοση στην Κορέα, Minumsa Publishing Co., Ltd.

© 2017, Kim Hye-Jin

© 2023, Εκδόσεις Ίκαρος, για την ελληνική γλώσσα

Arrangement with Kim Hye-Jin c/o Minumsa Publishing Co., Ltd

Published in arrangement with Casanovas & Lynch Literary Agency

Μετάφραση από τα κορεάτικα: Αμαλία Τζιώτη

Επιμέλεια – Διόρθωση: Αντωνία Κιλεσσοπούλου

Σχεδιασμός – Εικονογράφηση εξωφύλλου: Χρήστος Κούρτογλου

Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος

Παραγωγή: Κοτσάτος Α.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με τον ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2023

ISBN 978-960-572-556-3

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ • ΒΟΥΛΗΣ 4, 105 62 ΑΘΗΝΑ • Τ: 210 3225152 • www.ikarosbooks.gr

Kim Hye-Jin

Η ΚΟΡΗ ΜΟΥ

Μετάφραση
Αμαλία Τζιώτη

ΙΚΑΡΟΣ

Ο σερβιτόρος μάς φέρνει δύο αχνιστά μπουλ με νουντλς ούντονγκ. Η κόρη μου, καθώς βγάζει ανασκαλεύοντας τα κουτάλια και τα μεταλλικά ξυλάκια του φαγητού από το κουτί, φαίνεται λίγο κουρασμένη, λίγο αδυνατισμένη, λίγο γερασμένη.

«Δεν είδες το μήνυμά μου;» με ρωτάει.

«Το είδα. Το είχα στον νου μου να σε πάρω τηλέφωνο, αλλά όλο το ξέχναγα».

Αυτό της λέω μόνο. Είναι όμως ψέμα. Στην πραγματικότητα νιώθω εξάντληση επειδή ολόκληρο το Σαββατοκύριακο με βασάνιζε το πρόβλημα της κόρης μου. Για άλλη μια φορά όμως, κάθομαι απέναντί της μην έχοντας κάποια εναλλακτική λύση ή σχέδιο να της προτείνω.

«Πήγες πουθενά το Σαββατοκύριακο;»

Αναφέρω το όνομα μιας γνωστής και της λέω ότι φάγαμε μαζί. Η κόρη μου, που μου δίνει την εντύπωση ότι θέλει να ρωτήσει κάτι, κάνει απλά «μμμ». Μετά προσθέτει, προσπαθώντας να δείξει ότι ενδιαφέρεται έστω και λίγο για μένα:

«Πάει τόσοσ καιρός, γιατί δεν βγήκες έξω να πάρεις λίγο αέρα; Τόσα φεστιβάλ διοργανώνονται αυτές τις μέρες».

«Σωστά τα λες, αλλά πού μυαλό και πού διάθεση για τέτοια;»

Παίρνω με τα ξυλάκια μου ένα παχύ νουντλ και το μα-
σάω. Στα νιάτα μου, χαιρόμουν να τα τρώω. Σε σημείο που το
ένα στα τρία γεύματα της ημέρας ήταν οπωσδήποτε νουντλς.
Εξακολουθούν να μου αρέσουν, αλλά τώρα είναι πρόβλημα,
επειδή μου προκαλούν δυσπεψία. Χαϊδεύω την πρησμένη μου
κοιλιά, περπατάω πέρα δώθε, πέφτω για ύπνο και μετά ξα-
νασηκώνομαι ατέλειωτες φορές μέσα στη νύχτα. Αφήνω πίσω
μου ένα ένα όλα εκείνα που με ευχαριστούσαν. Με άλλα λό-
για, γερνάω.

Κάποιοι φοιτητές μπαίνουν στο εστιατόριο, ενώ οι υπάλ-
ληλοι γραφείων που έχουν τελειώσει το γεύμα τους συρρέουν
στο ταμείο. Τα δυνατά γέλια και οι φωνές ολοένα δυναμώνουν.
Όπου και να κοιτάξω, βλέπω μόνο νέους. Το πρόσωπό μου γε-
μάτο ρυτίδες και πανάδες. Αραιά μαλλιά και καμπουριαστή
στάση σώματος. Δεν ανήκω εδώ. Έχω την εντύπωση ότι από
στιγμή σε στιγμή κάποιος θα δείξει κατάφωρα τη δυσαρέσκειά
του απέναντί μου. Κοιτάζω προσεκτικά τριγύρω. Το μπολ με τα
ούντονγκ της κόρης μου αδειάζει γρήγορα. Οι σκέψεις με βα-
σανίζουν. Πρέπει να πω αυτό που πραγματικά έχω στο μυαλό
μου; Θα είναι εντάξει αν το πω; Μήπως δεν πρέπει; Θα είναι
λάθος αν το κάνω; Όμως ένα πράγμα φοβάμαι: Τα αντίποινα
που θα υποστώ εξαιτίας της άρνησής μου.

«Όπως ξέρεις...» λέω μετά από λίγο. Όπως ξέρεις. Αυτή
είναι μια σαφής ένδειξη άρνησης. Γνωρίζοντάς το αυτό, τα
μάτια της κόρης μου εκπέμπουν αστραπιαία μια λάμψη απο-
γοήτευσης.

«Το ξέρω. Το ξέρω ότι δεν έχεις την οικονομική άνεση» λέει
η κόρη μου.

Ωστόσο, δίνει προσοχή και μοιάζει να περιμένει να ακούσει κάτι περισσότερο. Δεν μπορώ να αντέξω οικονομικά το ενοίκιο που αυξάνεται κατακόρυφα σε αυτή τη χώρα ακόμα κι όταν κοιμάμαι. Που δεν λέει να σταματήσει, παρά μόνο αυξάνεται με τρομερούς ρυθμούς. Εδώ και πολύ καιρό έχω αποκλειστεί από το παιχνίδι στο οποίο πρέπει κανείς να τρέξει και να πηδήξει όλο και πιο γρήγορα, όλο και πιο ψηλά, για να το προφτάσει.

«Σωστά. Όπως ξέρεις, εκείνο το σπίτι είναι ό,τι μου έχει απομείνει».

Σειρές από στριμωγμένα σπίτια σαν σάπια δόντια σε ένα στενό δρομάκι στα περίχωρα της πόλης. Ένα διώροφο κτίριο που, όπως κι ο ιδιοκτήτης του, έχει φθαρμένες αρθρώσεις, εύθραυστα κόκαλα και σιγά σιγά καταρρέει. Ένα σπίτι που δεν έχει καμία σχέση με τα σπίτια του κόσμου που μέρα με τη μέρα ορθώνονται όλο και πιο ψηλά. Αυτό είναι το μόνο που μου έχει αφήσει ο άντρας μου. Κάτι χειροπιαστό. Το μόνο πράγμα του οποίου έχω τον έλεγχο και την ιδιοκτησία.

«Το ξέρω. Το ξέρω. Κι εγώ όμως δεν έχω άλλη λύση. Σε στιγμές σαν κι αυτή, μόνο σε σένα μπορώ να μιλήσω, σε ποιον άλλο να απευθυνθώ;» μουρμουρίζει η κόρη μου ανακατεύοντας με τα ξυλάκια της το μολ.

Ο τόνος της φωνής της κινείται μεταξύ παραίτησης και προσμονής. Μετά προσθέτει κάτι ακόμα. Μου προτείνει να της δανείσω ένα μεγάλο χρηματικό ποσό, κι εκείνη να μου πληρώνει τόκο κάθε μήνα. Εννοεί τα δύο σπίτια στον πρώτο όροφο με τις λεκιασμένες οροφές των μπάνιων από τις διαρροές, τους φθαρμένους λινωτάπητες και τον άνεμο, τη σκόνη και τον θόρυβο που διαπερνούν συνεχώς τα παλιά ξύλινα πλαίσια των παρα-

θύρων. Ρωτάει αν μπορώ να της δανείσω ένα μεγάλο χρηματικό ποσό που θα έχω στη διάθεσή μου σε περίπτωση που διώξω τους ενοικιαστές που πληρώνουν με τον μήνα και βρω καινούριους που θα μου δώσουν μια εγγύηση με σύστημα τζόνσε.

Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν είναι εύκολη υπόθεση. Μόλις πριν λίγες μέρες κατέβηκε η νεαρή σύζυγος του ζευγαριού του πρώτου ορόφου και παραπονέθηκε ότι έτρεχε νερό από το ταβάνι πάνω από τον νεροχύτη. Μου ζήτησε, με ένα μείγμα εκνευρισμού και τύψεων, αμηχανίας και δισταγμού, να αναθέσω την επισκευή σε μια εξειδικευμένη εταιρεία για να γίνει σωστή δουλειά, κι όχι σε κάποιον ηλικιωμένο.

«Καταλαβαίνω. Προσπάθησε όμως να κάνεις λίγη υπομονή».

Έτσι της λέω, αλλά αυτή τη στιγμή ούτε εγώ μπορώ να κάνω κάτι. Ο λόγος είναι ότι δεν μπορώ να επωμιστώ το κόστος της επισκευής που δεν ξέρω κι εγώ σε τι ποσό θα ανέλθει. Το ίδιο ισχύει και για τη νεαρή σύζυγο που έρχεται να με δει κάθε φορά για να με παρακαλέσει να κάνω κάτι.

Η κόρη μου κουνάει νευρικά τα πόδια της κάτω από το τραπέζι. Οι φτέρνες των αθλητικών παπουτσιών της έχουν φαγωθεί στις άκρες. Το στρίφωμα του τζιν της είναι κι αυτό ξεφτισμένο. Πραγματικά, δεν ξέρει ότι αυτές οι λεπτομέρειες καθορίζουν την εντύπωση που κάνει στους άλλους; Γιατί φανερώνει τόσο εύκολα πράγματα τόσο ιδιωτικά, που οι άλλοι δεν χρειάζεται να γνωρίζουν, όπως η δεινή οικονομική της κατάσταση, η τεμπελιά, η αναισθησία και η βαριεστημάρα της; Γιατί δίνει το δικαίωμα στους άλλους να την παρεξηγούν; Αρχοντιά και κομπόση. Καθαριότητα και τάξη. Γιατί αγνοεί τις αξίες που όλοι σέβονται; Μετά βίας συγκρατώ αυτό που θέλω να πω.

«Μαμά, με ακούς;»

Η κόρη μου με πιέζει.

Μετά από λίγο, αφήνω κάτω τα ξυλάκια μου, σκουπίζω τα χείλη μου και την κοιτάζω κατάματα. Ναι. Αυτό σημαίνει οικογένεια. Είμαι η μόνη της οικογένεια. Μπορώ να είμαι η μόνη της οικογένεια. Ίσως. Λόγω αυτού του σπιτιού. Επειδή μου ανήκει.

Της λέω μόνο: «Εντάξει. Ας προσπαθήσουμε να βρούμε μια λύση».

*

«Για πες μου, πόσα χρήματα έβαλες;» ψιθυρίζει η σύζυγος του καθηγητή.

Ένας ψίθυρος αρκετά δυνατός, που κάνει τους πάντες τριγύρω μας να γυρίσουν και να μας κοιτάξουν. Κοντοστέκομαι στην είσοδο του κτιρίου και χτυπάω απαλά το χέρι της συζύγου του καθηγητή.

«Έβαλα μόνο πενήντα χιλιάδες γουόν. Τόσα μόνο είμαι σε θέση να δώσω. Τι να κάνω;»

Η σύζυγος του καθηγητή βγάζει έναν φάκελο από την τσάντα της και, γκρινιάζοντας, προσθέτει είκοσι χιλιάδες γουόν.

«Πενήντα χιλιάδες γουόν η κάθε μια μας! Τριάντα χιλιάδες γουόν θα αρκούσαν».

Ένα φτηνό άρωμα τριαντάφυλλου αναδύεται με κάθε κίνηση της συζύγου του καθηγητή. Εκείνη η μπορντό τσάντα πρέπει να είναι γεμάτη με τέτοια φτηνά καλλυντικά. Πράγματα που με ευκολία μπορεί να χαρίσει κανείς εάν έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης ή η ποιότητά τους έχει αλλοιωθεί. Έχει δώσει και σε μένα κάνα δυο φορές, αλλά δεν κατάφερα να τα χρησιμοποιήσω ποτέ μου συστηματικά. Το είχα στον νου μου, αλλά μου

διέφευγε πάντα η κατάλληλη στιγμή. Τον τελευταίο καιρό, ενώ κάτι τρεμοφέγγει και πάει να λάμψει μέσα στο μυαλό μου, γρήγορα σβήνει και πάντα με ακολουθεί ξοπίσω μου η λήθη.

«Τι νόημα έχει να δίνεις χρήματα όταν οι άλλοι έχουν πεθάνει και δεν είναι πια εδώ; Ωφελούνται μόνο τα παιδιά τους. Καλύτερα να τους κερνάει κανείς ένα μικρό γεύμα όσο είναι ακόμα ζωντανοί. Δεν νομίζεις; Είναι ώρα να καταργηθεί αυτή η συνήθεια. Τι πράγματα είναι αυτά;»

Η σύζυγος του καθηγητή μιλάει ασταμάτητα ακόμη κι όταν μπαίνουμε στο κτίριο από την περιστρεφόμενη πόρτα. Προσπαθώ να αποφύγω τον έντονο φωτισμό και τα ακόμα πιο εκτυφλωτικά λευκά στεφάνια. Κοιτάζοντας ψηλά στην τεράστια οθόνη για να βρω την αίθουσα όπου θα λάβει χώρα η αγρυπνία, αυτές οι λέξεις βγαίνουν από τα χείλη μου: «Πόσο απαίσια είναι! Μα πόσο πια;!».

Τα χρήματα που ξόδεψε η κυρία Σονγκ κερνώντας μας φαγητό ξεπερνούν κατά πολύ τις εκατό χιλιάδες γουόν. Τι είναι εκατό χιλιάδες γουόν; Η κυρία Σονγκ ήταν πάντα γενναιόδωρη. Για να πω την αλήθεια, δεν θα μπορούσα να τη χαρακτηρίσω γενναιόδωρη εφόσον δεν ήταν τόσο ευκατάστατη. Ωστόσο, πάντα πλήρωνε πρώτη, έκανε τους ανθρώπους να αισθάνονται υποχρέωση και σε αντάλλαγμα εκείνοι παρέμεναν κοντά της. Ακόμα κι έτσι, είναι αντιαισθητικό για κάποιον σαν τη σύζυγο του καθηγητή να συμπεριφέρεται τσιγκούνικα. Έχω μόνο ακουστά ότι είναι σύζυγος καθηγητή. Κανείς δεν έχει γνωρίσει ποτέ τον σύζυγό της, και η ίδια δεν έχει πει ποτέ της σε ποιο πανεπιστήμιο εργάζεται εκείνος ή τι διδάσκει. Ασφαλώς, για μας τους ηλικιωμένους, αυτά τα πράγματα δεν έχουν πραγματικά τόση σημασία. Όταν είναι κανείς νέος, χαράζει όρια και χτίζει

τοίχους, έτσι ώστε να μη συναντήσει ανθρώπους σαν κι αυτούς. Τώρα, όμως, τους συναντά τόσο εύκολα.

Μάλλον επειδή όταν γερνάμε γινόμαστε όλοι ίδιοι. Επειδή υπάρχουν μόνο λίγα μέρη που δέχονται ηλικιωμένους σαν κι εμάς.

Αυτά τα λόγια όμως δεν τολμάω να τα ξεστομίσω.

Βρίσκουμε την αίθουσα για την αγρυπνία, συλλυπούμαστε τον γιο της κυρίας Σονγκ, που είναι σίγουρα ο επικεφαλής των πενθούντων, κι όση ώρα καθόμαστε στην αίθουσα για τους επισκέπτες, εγώ πίνω γουλιά γουλιά μόνο το τσάι μανιταριού από το θερμός που έχω φέρει μαζί μου. Η σύζυγος του καθηγητή προσθέτει το ρύζι στην κόκκινη και πικάντικη σούπα βοδινού, παίρνει μια κουταλιά και τη βάζει στο στόμα της. Τρώει επίσης δυο δυο, τρεις τρεις τις φέτες του βραστού χοιρινού που έχει χάσει τη γυαλάδα του. Στη συνέχεια ανοίγει το κινητό της και δείχνει σε όλους τις φωτογραφίες του γιου και του εγγονού της.

«Μήπως έχεις μαζί σου κανένα μαντίλι; Καμιά πλαστική σακούλα, κάτι;» λέει.

Έπειτα γέρνει προς το μέρος μου, αφαιρεί τη μεμβράνη που καλύπτει το πλαστικό πιάτο μιας χρήσης και βάζει μέσα τα συνοδευτικά φαγητά που έχουν στεγνώσει. Εγώ παίρνω προσεκτικά τα πιάτα που βρίσκονται σε απόσταση και της τα φέρνω πιο κοντά.

«Ο εγγονός μου τρελαίνεται γι' αυτά. Η νύφη μου με παρακαλάει να μην τον ταϊζω. Πώς είναι δυνατόν; Πρέπει να του τα δώσω στα κρυφά!»

«Ναι, πάρε όσα θες».

Εγώ, στο μεταξύ, ούτε που κοιτάζω το φαγητό.

Φοβάμαι τρομερά μήπως έρθω σε επαφή με τα πνεύματα

των ανθρώπων που έχουν ξεπεράσει τα όρια της ζωής. Ξαφνικά, συναντώ το βλέμμα ενός άντρα που κάθεται πιο πέρα με την πλάτη του ακουμπισμένη στον τοίχο. Ένα βλέμμα γεμάτο παραίτηση. Αυτά τα μάτια, που μοιάζουν να τα ξέρουν όλα, υπονοούν ότι είμαι εγώ η επόμενη, κι έτσι αποστρέφω βιαστικά το βλέμμα μου. Όπως στο παιχνίδι όπου κλείνω τα μάτια, μετρώ ένα, δύο, τρία, και κάποιος με πλησιάζει από πίσω, ακουμπάει τον ώμο μου και με τρομάζει. Μια μέρα, η κύρια Σονγκ, ως συνήθως, πήγε σπίτι μετά τη δουλειά και πέθανε επειδή σταμάτησε η καρδιά της. Ο θάνατός της αποδόθηκε σε καρδιακή προσβολή. Πόσο κοντά βρίσκεται ο θάνατος; Γιατί είμαι πεπεισμένη ότι με έχει πλησιάσει τόσο πολύ;

Πριν από λίγους μήνες, με επισκέφτηκε ένας συγγενής της γυναίκας που έμενε στο γωνιακό διαμέρισμα του πρώτου ορόφου. Πριν από αυτό το συμβάν, είχαν έρθει κάποιοι που είχαν συστηθεί ως φίλοι ή σύντροφοί της, αλλά δεν τους έδωσα το κλειδί. Πώς μπορεί κανείς να εμπιστευτεί μια εφήμερη σχέση μεταξύ φίλων ή συντρόφων;

«Δεν μπορώ να επικοινωνήσω μαζί της. Χρειάζομαι επείγόντως μια υπογραφή, αλλά επειδή δεν βρίσκω άλλη λύση, ήρθα σε σας».

Ο άντρας που ήρθε να με βρει εκείνη την ημέρα είπε ότι ήταν ο μικρότερος αδερφός της γυναίκας. Ενώ παρέμενα σιωπηλή, ο άντρας αναφέρθηκε στο θέμα της μετακίνησης του μνήματος του πατέρα τους. Έβγαλε μάλιστα ένα έγγραφο και μου το έδειξε. Όση ώρα στεκόμουν και κοιτούσα ψηλά στον πρώτο όροφο, ο άντρας ανέβηκε αποφασιστικά τις σκάλες και σύντομα ακούστηκε η πόρτα να ανοίγει. Για αρκετή ώρα δεν ακουγόταν ο παρμικρός θόρυβος.

«Κύριε!» φώναξα δυνατά, αλλά δεν πήγα αμέσως στον πρώτο όροφο. Μετά από λίγο, ο άντρας, που κατέβηκε σαστισμένος τις σκάλες, είπε:

«Η αδερφή μου βρίσκεται μέσα στο δωμάτιο. Δεν ξέρω. Πρέπει να καλέσουμε την αστυνομία. Πρέπει να κάνουμε αναφορά!».

Βγήκε βιαστικά από την είσοδο και δεν ξαναγύρισε. Ήρθε το ασθενοφόρο για να παραλάβει τη γυναίκα, συγκεντρώθηκαν οι αστυνομικοί για να κάνουν έρευνα, με απασχόλησαν κόντοντάς μου ερωτήσεις για το ένα και το άλλο θέμα μέχρι το βράδυ, και στο μεταξύ εκείνος ο άντρας είχε απομακρυνθεί τόσο πολύ, που δεν θα μπορούσε να τον βρει κανείς.

«Εντοπίσατε τον αδερφό της γυναίκας;»

Όταν κατόρθωσα την επόμενη μέρα να μιλήσω στο τηλέφωνο με τον αρμόδιο αστυνομικό, εκείνος είπε:

«Πόσες φορές πρέπει να σας το πω; Η οικογένεια είπε ότι δεν θα έρθουν να πάρουν τα υπάρχοντά της. Θα πρέπει να κανονίσετε εσείς να τα πετάξετε. Τη σορό της θα τη φροντίσει η πολιτεία, οτιδήποτε άλλο όμως θα είναι δύσκολο. Είπατε ότι έχετε ακόμα την εγγύηση του σπιτιού. Προσπαθήστε να χρησιμοποιήσετε αυτά τα χρήματα πρώτα. Είμαι απασχολημένος, σας παρακαλώ, μη μου τηλεφωνείτε συνέχεια».

Έκλεισε το τηλέφωνο πριν μου δοθεί η ευκαιρία να ρωτήσω το γιατί, το πότε και το πώς πέθανε η γυναίκα. Έπρεπε να περάσουν δυο μέρες για να καταφέρω να μπω στο σπίτι της. Ένα μεσημέρι, ενώ τα δέντρα απορροφούσαν την απαλή και θερμή ενέργεια της μέρας με όλη τους τη δύναμη για να βλαστήσουν, εγώ στεκόμουν παράλυτη από τον φόβο κρατώντας το πόμολο της πόρτας. Μέσα στο δωμάτιο δεν υπήρχε τίποτα από όσα πε-

ρίμενα να δω. Τίποτα άλλο εκτός από τη ρουτίνα και τις συνήθειες, τα γούστα και τις προτιμήσεις μιας μοναχικής γυναίκας, τακτοποιημένα. Ένας θάνατος που ήρθε χωρίς σημάδια ή οιωνούς, προειδοποίηση ή προετοιμασία.

«Άδικος θάνατος» μουρμουρίζω καθώς κοιτάζω τους ηλικιωμένους που έχουν έρθει στην αγρυπνία.

Ωστόσο, δεν θα μου προκαλούσε έκπληξη αν κάποιος από αυτούς πέθαινε ακόμα κι αύριο. Άδικος θάνατος; Αντιθέτως, θα έλεγα ότι έφευγε πλήρης ημερών. Οι υπόλοιποι, αντί να λυπηθούν, θα αξιολογούσαν ψυχρά τη ζωή του. Εάν δεν υπήρχε κάτι άξιο αναφοράς, σύντομα θα τον ξεχνούσαν. Σε λίγο θα ήταν σαν να μη συνέβη τίποτα.

Όταν βγαίνω έξω, το βλέμμα μου πέφτει στιγμιαία στον γιο της κυρίας Σονγκ, που στέκεται δίπλα στη νεκρή μητέρα του φορώντας ένα μαύρο κοστούμι με ένα λευκό περιβραχιόνιο και υποδέχεται τους πενθούντες.

*

Όταν κάποιος αρρωσταίνει χωρίς λόγο, οι άνθρωποι θεωρούν ότι πρόκειται για σαμανική ασθένεια. Η αρρώστια είναι ένα σημάδι ότι πρέπει να δεχτεί το πνεύμα. Αν επιμένει κι αρνιθεί να το κάνει, θα κληροδοτήσει την ασθένεια στα παιδιά του. Ποιος όμως θέλει να κάνει κακό στα ίδια του τα παιδιά; Έτσι, αποφασίζει να το δεχτεί.

Καμιά φορά συλλογίζομαι αυτά τα πράγματα φωναχτά. Όταν μου έρχεται στο μυαλό η κόρη μου, δεν μπορώ να απαλλαγώ από αυτές τις σκέψεις για αρκετή ώρα. Μήπως τιμωρούμαι; Μήπως κληροδότησα κάτι κακό στην κόρη μου;

Η Τζεν, καθισμένη στο αναπηρικό καροτσάκι, κοιτάζει έξω από το παράθυρο. Ένας υπάλληλος ψεκάζει νερό στο ευρύχωρο πάρκινγκ. Το νερό, κατά την έξοδό του από το λάστιχο, χωρίζεται και διασκορπίζεται, χτυπά στο έδαφος και διαφανείς σταγόνες αναπηδούν.

«Θέλετε να βγείτε έξω;»

Κοιτάζω κατάματα την Τζεν για μια στιγμή, ενώ λέω κάτι που δεν εννοώ. Μια υπερήλικη γυναίκα. Μια γυναίκα που οι αναμνήσεις της διαρρέουν προς κάπου αλλού. Μια γυναίκα που σπάει τα όρια των φύλων, τον διαχωρισμό ανάμεσα σε γυναίκες και άντρες, κι επιστρέφει στο να είναι μόνο άνθρωπος, ακριβώς όπως όταν γεννήθηκε πριν από πολύ καιρό.

Μερικές φορές η ζωή αυτής της μικροκαμωμένης, αποστεωμένης, ασήμαντης γυναίκας μοιάζει με ψέμα. Γεννήθηκε στην Κορέα, σπούδασε στις Ηνωμένες Πολιτείες, εργάστηκε στην Ευρώπη, κι όταν επέστρεψε στην πατρίδα της, πέρασε την υπόλοιπη ζωή της στηρίζοντας ανθρώπους που δεν είχαν καμία σχέση μαζί της. Είναι απίστευτο ότι αυτή η γυναίκα, που δεν παντρεύτηκε ποτέ και δεν έκανε παιδιά, έχει δει τον απέραντο κόσμο, την εμπειρία του οποίου δεν είχα ποτέ, και ταυτόχρονα έχει ζήσει την απόλυτη μοναξιά, αφού κανείς δεν την έχει επισκεφτεί έναν ολόκληρο χρόνο.

Ακούγεται φασαρία από ένα τραπέζι πιο πέρα. Ένας ηλικιωμένος βρίζει, πετάει το τηλεχειριστήριο κι αρχίζει να σκορπάει τα βοηθητικά εκπαιδευτικά υλικά που είναι τοποθετημένα πάνω στο τραπέζι. Η σύζυγος του καθηγητή, που είναι η φροντίστριά του, δεν φαίνεται πουθενά. Μάλλον κρύβεται κάπου και μιλάει στο τηλέφωνο ή τσιμπολογάει και δεν τη νοιάζει τίποτε άλλο. Σπρώχνω βιαστικά το αναπηρικό καροτσάκι. Ού-

τως ή άλλως, δεν έχω τη δύναμη να σταματήσω ηλικιωμένους άντρες σαν κι αυτόν.

Πριν από την ώρα του βραδινού, κάποιος ανοίγει την πόρτα του θαλάμου και με φωνάζει. Είναι ο κύριος Γκουόν, ο επικεφαλής του Τμήματος Διοίκησης. Βγαίνω στον διάδρομο και με ρωτάει αν αύριο μπορώ να πάω μια ώρα νωρίτερα στη δουλειά. Είναι η μέρα που θα έρθουν από τον τηλεοπτικό σταθμό για να πάρουν συνέντευξη από την Τζεν. Του λέω ότι μπορώ. Ο κύριος Γκουόν υποκλίνεται ευγενικά. Η σύζυγος του καθηγητή θεωρεί ότι ο κύριος Γκουόν μού φέρεται ιδιαίτερα φιλικά. Πιστεύω ότι, πιο πολύ, προσπαθεί να επιδεικνύει καλούς τρόπους. Γνωρίζω ότι αυτό καθορίζει και τη στάση του υπόλοιπου προσωπικού απέναντί μου. Θεωρώ τον εαυτό μου αρκετά τυχερό, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι οι περισσότεροι από τους ηλικιωμένους φροντιστές αμείβονται πενιχρά κι αντιμετωπίζονται με κρυφή ψυχρότητα και περιφρόνηση. Ίσως αυτό οφείλεται στο άτομο που φροντίζω, την Τζεν. Είναι σημαντικό να γνωρίζει κανείς ποιος είναι ο ασθενής του. Το προσωπικό σέβεται και φέρεται ευγενικά στην Τζεν, τουλάχιστον μπροστά της.

«Είναι αλήθεια ότι αυτή η γυναίκα δεν έχει κανέναν συγγενή;»

Όταν όμως η Τζεν δεν είναι παρούσα, όλοι τους συμπεριφέρονται διαφορετικά. Ιδιαίτερα κάποια σαν τη σύζυγο του καθηγητή, που αποκαλύπτει εύκολα τα αληθινά της συναισθήματα περιμένοντας πώς και πώς την ευκαιρία.

«Κι αν έχει κάποιος οικογένεια, τι μ' αυτό; Όλοι έχουν το ίδιο τέλος».

Σπανίζουν τα παιδιά που επισκέπτονται τακτικά τους γονείς τους στα γηροκομεία. Παρόλο που το γνωρίζει καλά, η σύζυγος του καθηγητή δεν λέει να σταματήσει.